

**UNIVERZITA KARLOVA
FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD
INSTITUT POLITOLOGICKÝCH STUDIÍ**

Posudek diplomové práce (Politologie)

Jméno a příjmení autora/ky posudku Petra Guasti

Pracoviště IPS FSV UK

Posudek: Oponent

Jméno a příjmení autora/ky DP: Jitka Brožová

Název DP: Německá národní identita po znovusjednocení

1) Odpovídá hodnocená práce v základních rysech projektu DP?

- Ano, případné odchýlení je velmi omezené a práci prospívající
- Je patrné určité odchýlení, ale toto je vhodně vysvětleno v práci
- Práce se výrazně odchyľuje od projektu (v cíli, struktuře, či metodologii), vysvětlení buď chybí, případně je neakceptovatelné

2) Hodnocení odborného charakteru práce

Relevance tématu s ohledem na současný stav poznání	C
Původnost práce a přínos oboru	E
Relativní úplnost zpracované literatury a informačních zdrojů vhodných pro analýzu zvoleného tématu	E
Schopnost kriticky hodnotit prostudovanou literaturu	D
Úroveň zpracování použitých zdrojů	B
Použité metody a jejich relevance s ohledem na téma výzkumu a sledované cíle	D
Celkové hodnocení odborného charakteru	D

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení E a F **musí** autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé body)

Odborný charakter práce je spíše podprůměrný. Jedná se o zajímavé téma, které především v posledním desetiletí zažívá renesanci, protože přichází generace vědců a vědkyň z tzv. nových spolkových zemí, které se tématu národní identity a tzv. východoněmecké identity, především v kontextu významného volebního úspěchu populistické radikální pravice i levice zabývají. Jedná se o práce zasazené do kontextu populismu, radikalizace, teorií opomenutých míst (grievance theories), které kriticky reflektují začlenění tzv. nových spolkových zemí, které lze s jistou nadsázkou vnímat jako kolonizaci ex-DDR starými spolkovými zeměmi (Falter 1996, Pickel a Pickel 2020)

Je zřejmé, že sjednocení představuje pro autorku milník, nijak se mu však nevěnuje - a to práci oslabuje, již v samém začátku. Proces sjednocení totiž vedl k značným ekonomickým nerovnostem, velké vnitřní migraci (dle federálního statistického úřadu opustilo tzv. nové spolkové země od sjednocení více než milion obyvatel, především žen,

<https://www.destatis.de/EN/Themes/Society-Environment/Population/Migration/east-west-migration.html>), obsazení administrativních pozic úředníky z tzv. starých spolkových zemí (dle určeného klíče tzv. správcovství např. Bavorsko-Sasko, Hesensko-Durynsko), universitních profesur, soudů atd. To trvá dodnes.

Práce navíc reprodukuje celou řadu klišé, které navíc většinou nejsou podloženy zdroji. Například autorka zcela pomíjí, že dějiny nezačaly v roce 1945, a jak staré tak nové spolkové země tedy mají zkušenosti s totalitním režimem. V případě ex-DDR se tak jedná o národní socialismus, stalinský komunismus a následně autoritářský reálný socialismus. Rozdělení Německa vedlo k dlouhé absenci vyrovnávání se s dědictvím národního socialismu, protože ten byl vždy na druhé straně. Nicméně v ex-SRN probíhal tento proces od pozdních 60.let.

Literatura k tématu a diskusím německé národní identity je značně omezená, chybí zcela klíčové práce Habermase, Jana-Wernera Müllera, Pickel a Pickel, Reiser.

Zvolená metoda, kterou autorka popisuje jako případovou studii, není nejvhodnější, ale byla by principiálně přijatelná, avšak její provedení, a především úplná absence metodologické kapitoly, kde by autorka zvolenou metodu zdůvodnila, a operacionalizovala základní pojmy chybí. Hypotéza je zformulovaná, ale chybí systematická operacionalizace a data sekundárních výzkumů, bez kontrolních proměnných, neumožňují systematicky hypotézu potvrdit nebo vyvrátit.

3) Hodnocení formálních kritérií textu

Logičnost struktury práce	C
Argumentační schopnost autora/autorky, ucelenost a provázanost výkladu	D
Zvládnutí terminologie oboru	D
Dodržení citační normy	B
Úroveň poznámkového aparátu	D
Jazyková a stylistická úroveň práce (pokud je opakovaně porušována platná kodifikace pravopisné normy, hodnotte stupněm F)	D
Oprávněnost a vhodnost příloh s ohledem na logiku výkladu a použitou argumentaci	E
Grafická úprava textu	C
Celkové hodnocení formálních kritérií	D

KOMENTÁŘ (v případě hodnocení E a F **musí** autor posudku slovně formulovat hlavní výtky pro jednotlivé body)

Struktura práce je logická, terminologie oboru dobře zvládnutá (co chybí bylo již popsáno výše), citační norma je dodržena. Jazyková i grafická úroveň jsou průměrné. Nicméně, ráda bych se zastavila u grafů: graf 1. obsahuje údaje z let 2009, 2011, a 2019, bez toho, aby bylo zřejmé, která data jsou, z kterého výzkumu i roku. Podobně tabulka 5, což je tedy graf, ale opět obsahuje data ze dvou výzkumů 2012, a 2020.

To považuji za nepřijatelné, především proto, že se týká o velké časové rozpětí, tři, respektive dvě (graf 5, str. 31) organizace a tedy tři resp. dva různé metodologické přístupy. Dále není uvedeno kdy a jak byla data sebrána, chybí formulace otázek, velikost vzorku. Je zřejmé, že autorka reprodukuje data z tiskových zpráv, a nepracuje s datovými zdroji. není

jasné proč nevyužívá data Federálního Německého statistického úřadu, nebo GESIS - oboje dostupné online. Nevíme proto, vedle již zmíněného kolik respondentů odmítlo odpovědět. Úroveň práce s daty je hluboce podprůměrná, včetně toho, že není vůbec jasné, proč jsou použita právě tato data (prostě proto, že je autorka našla online?)

Další uvedená data jsou volební výsledky federálních voleb 2017, a 2021, proč ne systematicky všechny volby od sjednocení, proč není uvedena volební účast? Přílohy práce jsou výše zmínění tabulky a grafy, informace v nich nezpochybňuji, ale díky své nesystematičnosti a absenci logického zdůvodnění hodnotím známkou E, a práci po formální stránce stupněm D.

4) Vyjádření k výsledkům kontroly na plagiátorství

(v případě shody vyšší než 15 % musí autor posudku formulovat slovní vyjádření k výsledkům kontroly)

Kontrola odhalila celkovou shodu 5 procent, nicméně se jedná vždy o méně než jedno procento, a nejedná se o žádná pochybení.

5) Shrnující komentář hodnotitele/hodnotitelky (POVINNÉ)

(celkový dojem z výsledné práce a její silné a slabé stránky, původnost tématu a myšlenek apod.)

Jak již bylo naznačeno výše, jedná se o práci, kterou lze snad nejlépe popsat jako zmařenou šanci. Autorka upadá do klišé, která opakuje, ale nepodkládá daty, ani literaturou - např. `Politické elity se dlouhodobě snažily především o politickou integraci ve snaze smazat sociální a ekonomické rozdíly.`

Není ani zřejmé, zda autorka vnímá národní identitu jako tzv zero sum nebo positive sum game (Checkel & Katzenstein 2009 - nutnost mít jednu identitu v. možnost koexistence místní, regionální, národní a evropské identity), zda chápe, že identita je především v době tzv. populistického Zeitgeistu (Mudde 2004) politizovaná (i.e. Börzel & Risse, 2018). Samostatným a důležitým tématem jsou rovněž regionální identity a evropská identita, a jejich kombinace. Práce se snaží o analýzu v čase, chybí zde ale důležité milníky, jako je ekonomická krize, a tzv. migrační krize, které k politizaci témat jako je národní identita v kontextu EU a sjednoceného Německa opět posunula do centra politického boje (a to především formou euroskeptických populistických stran pravicových AFD i levicových – Levice a nově SWP).

Závěry práce, kde autorka tvrdí, že hypotézu částečně potvrdila, považuji za velmi slabé. Zcela chybí propojení výsledků na stav poznání, zhodnocení vlastního přínosu, a limitů generalizace.

Práci celkově hodnotím jako velmi slabou - obsahuje řadu zajímavých dat, ale chybí jí pevná konceptuální a metodologická základna, systematický přístup k analýze a silný závěr.

6) Otázky, k nimž se při obhajobě diplomant/ka musí vyjádřit

7) Navrhovaná známka

Diplomovou práci k obhajobě doporučuji

Navrhované hodnocení: D

Ve výjimečném případě **nejednoznačnosti hodnocení** stručně uveďte hlavní bod, který podmiňuje lepší/horší hodnocení:

V případě **nedoporučení** prosím **vždy stručně uveďte hlavní důvody** nedoporučení:

Datum: 9.6.2024

Podpis: _____